

Előfizetési árak:

Egy évre 10.— kr.
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kladóhivatal:

Főpácz, a váro-
házzal szembe.

Hirdetések:

Egy hasábas petít
soronkint 5 krjával
számítatnak.

Egyházkerületi közgyűléskor.

Debreczen, május 12.

(K.) Együtt van a szent gyülekezet. Tudós papok, hithű világi urak tanácskoznak buzgó lélekkel, lankadást nem ismerő igyekezettel. Imádság zendül meg az ősz püspök ajkán. A protestáns hívő lelkekben visszhangra találnak a szent szavak. Lelkesedés ül az arcokon. A hitbuzgóság forrása előtti a szívet. Mindenki kész tenni, fáradni az egyházért. A hitélet kertje nincs kertészek nélkül. A szó hatalma, a példa vonzó ereje, a vallásos érzés erőssége nem vesztett még ki a hazafias protestáns pap-ság szívéből. Szegény kincsekben, de gazdag kötelességei teljesítésének tudatában. Nem hivalkodik, hanem dolgozik. Egyháza érdekeit szíven viseli. Nem erőszakoskodik, de védi jogait. Apostola a lelki ismeret szabadságnak, de ugyanakkor elítéli a vallástalanságot és óvja hiteit atyai szeretettel az olyan tanok követésétől, melyek ronthatják a valláserkölesiség ropant templomát, melyben egyedül talál megnyugvást az emberi szív.

A szent gyülekezetre leimádkozta Áron főpap az Isten áldását. A tanácskozás megindult azzal a komolysággal, mely a nagyszabású ügyeket megóvjá az elposványo-

sodástól. Uj eszmék kerültek a zöld asztalra. Érett gyümölcsök. Sok lelki haszonnal kecsgetető nézetek lettek kieserelve, megbeszélve. Tudás és hit karöltve jártak. Egyik nem árt a másiknak, de egymás becsét növelik. A meggyőződés melegséget önt a szavakba és lélekben ismét dus virágzásban látjuk az egyház öreg fáját, melyet néha-néha megtépdesett a vihar, az irigység, az olykor-olykor sirokkó módjára átvonuló hitközönyösség. Látjuk a protestáns egyházat megerősödve, oltalmazva a szabadságot, védve az embert egyedül azért mert ember, szeretve az elnyomottat, ölébe véve a révedőt, könnyeket törölve. S lelkünk e kép láttára megélenkül. Feledjük a mult keserves, sötét zivatarait, midőn nyirkos börtönökben epedtek az emberi szabadság és törhetlen hit apostolai a szabadulás, a világosság után. Eszünkbe jut, hogy az egyház hasonló volt Mózes csipkebokrához, mely égett ugyan, de nem vált hamuvá. A sebek beforrtak szent testén s azok dicsőségének tanui maradnak mindenha.

A tisztántuli egyházkerület püspöke szép imájában és az ezt követő remek megnyitójában lefestette az egyház képét. Itt-ott aggódó lelkének bus panaszait

hallatta, mint egykoron a próféták szelleme. De hívő lelke csakhamar vigasztalást talál a sikerekben. Remény csillan meg szívében ismerve egy hosszú, áldásos élet tapasztalatából az emberi szívet, lelkészársai buzgalmát s a világiak bámulatos egyetértését. És lelke megvigasztalódik. Szelid derü sugárzik ki beszédéből. Ugy tesz, mint az ősz keresztyénség egy nagy mátyrja, ki csak türelmet kér, mert ezzel megmenthetőnek hiszi az egyházat. Irtózik az erőszaktól, de a jogokból nem enged egy jöttát sem. Nem félti az egyházat, mert elvei örökkévalók, de nem kiesinyli a veszedelmeket sem, melyek életére törnek. Működése irányául a szeretetet jelöli meg és éppen azért is lesz munkáján.

És mi, — kik egyházunk ügyei iránt melegen érdeklődünk és annak dicsőségét az emberiség boldogságának tekintjük, — mély tisztelettel üdvözljük a protestáns egyház egyházi és világi nagyjait az egyházkerületi közgyűlés alkalmából. Legyen munkájokon áldás, törekvéseiket kiserjesiker és szerencse a kivitelben.

Két hitbuzgó férfiú vezeti a tanácskozást. Az egyik püspöke az egyháznak, a másik főgondnoka. Eszmék embere mindkettő

TÁRCZA.

Hazajöttek a halottak.

(Tiszavidéki história.)

Irtá: Szini Péter.

Az is bizonyára éles szívfájdalmat okozó esemény, ha az élő nem tér vissza többé vándorutjából övéihez, de százzorta borzasztóbb, szívetrázóbb jelenet, midőn a föld pihenető keblébe elrejtett halott jó haza azzal a gyászos, ajtó, ablak nélkül készült házzal, melybe örök nyugalomra tétetett le.

Egyszer láttam iyyet és még ma is előttem van a borzasztó jelenet, egész mivoltában.

Gyermek voltam még akkor. Ott laktunk a Tisza mellett elhuzódó egyik faluban. Az édesapám tanította a falu leendő polgárait a szükséges ismeretekre, a falu népe, a jó tiszaháti nép, megfizette érte a szükséges járulékot, a miképpen az elő volt irva a kártában.

Nem is volt baj semmi. Ment minden a maga rendiben. Csupán csak egyetlen ember volt, ki nem akarta beismerni, hogy a tanító megérdemli azt a esekély fizetést, melylyel boldogítja, Kispál Tóth János uram volt ez. Gazdag, hatalmas, szókimondó veres ember. Én mindig boradtam tőle s kikerültem messzire az

utczán. Volt valami olyas a tekintetében, mely riasztólag hatott rám.

Egyetlen gyermeke sem volt s mégis bele ártotta magát mindenbe. Szerette vinni a tónust s tetszett neki, hogy a többiek előtt bizonyos tekintélynek örvend. Meg is támadott minden hivatalviselőt. Kezdte a papon, bele hepeziáskodván a a predikálásába; majd az édesapámmal kapott össze oly dolog miatt, melyhez a jó Kispál Tóth János ugy értett, mint én a fecskéfészek építéshez; ezután főbirót, kisbirót, esordást, kondást össze-teremtettézt, akár volt ok rá, akár sem.

Nem is volt Kispál Tóth Jánosnak egyetlen jó embere sem a faluban. Félt tőle mindenki, mint az ördög a tömjéntől s bizony még a vén Sára is, ki a falu végén lakozó cigányok öreg anyja volt, azt kívánta neki, hogy a föld se tőrje meg a gyomrában.

Hanem hiszen az átok olyan, mint a bot: két vége van s rendszeren arra hull vissza, kinek ajkáról elröppen. Megesett itt is, hogy Kispál Tóth Jánosnak a feje sem fájt tőle, a vén Sára meg a földbe ütötte az orrát. (Sok pálinkát talált inni a fia lakodalmán.)

De mintha csak azt várta volna a halál, hogy előbb a vén esoroszlyát ragadja el. Alig került egy hétbe, hirtelen futott a faluban, hogy az erős, izmos testü Kispál Tóth János nagy betegségbe esett.

Nagy izgalmat szült e hír a kis falu népe között. Kiváncsi asszony-szemek pillantgattak a ház felé, hol a gyűlölt ember nyögött.

— Ahun ni! — mutatott a reszketős ujjával Serbék Klári. — Mán még orvast is hoztak hozzá!

— No akkor kámpez nek! — nevetett rá Fodrosné szomszédasszony. — Nem sok idő kell, hogy megkönnyebbüljön az ágya szalmája. Hej, nagy sor az már, mikor valakihez orvast kell vinni!

Igaza volt Fodrosnénak: nagy volt a sor Kispál Tóth János házában. A hatalmas ember leroskadott az ágyba, mint villámütött fa. Nehéz, fuldokló lélekzése nagy betegségre engedett következtetni. Izzadt egyre, arca vérszínben uszott s rémitő fájdalom lángolt belső részében. Kutya portéka ám az a béltifusz!

Nem sajnálta senki; mindenki átkozta még betegágyában is. Maga a tiszteletes ur is, ki sohasem tudta nagyobb ezimig felvinni, ugy nyilatkozott az édesapám előtt: kár volna neki meggyógyulni. Izgága, rakoncátlan, pöffeszkedő ember. Hadd telnék vele a pokol!

Az édesapám nem szólt semmit. Jámbor ember volt szegény, a légynek sem tudott véteni. Istenre bízta a büntetést és nem kívánt rosszat Kispál Tóth Jánosnak. De ugyan miért is kívánhatott volna?... Volt annak elég! Az Isten

s nagy érdemeik vannak az egyház vezetése körül. Nem lankadnak a munkában, dolgoznak fárasztó buzgalommal azon egyház üdvén, mely a vérkeresztésen dicsőséggel ment keresztül. Aldott buzgalmuk alatt virul az egyház, virágzik a hitélet kertje és erősödik a vallásos érzés.

Isten hozta körünkbe egyházunk egyházi és világi képviselőit, kiket a nemzetek apostolának következő szavaival üdvözlünk:

Az Ur Jézus Krisztusnak kegyelme, az Istennek szerelme, és a Szentléleknek veletek való közössége, legyen mindnyájan ti veletek. (Pál ap. II. lev. a kor. XIII. 13.)

Országgyűlés.

Budapest, május 11.

Éljenzéssel kezdődött az ülés. Ez az éljenzés akkor hangzott fel, mikor az elnöki előterjesztések során jelentette Szilágyi Dezső, hogy Fenyvessy Ferencz orsz. képviselőt Veszprém vármegye főispánjává nevezte ki a király!

Egyébként ez a mai ülés csak olyan félülésnek van meghatározva. Déli tizenkét órakor derékban megszakítják, mert egy órakor a delegátusokat fogadja a király.

A szövetkezeti javaslat vitájának folytatását a nemzeti párti Makfalvay Géza kezdte. Üdvös czélzatait kénytelen volt elismerni ő maga is, de változtatásokat követel rajta, mert fél az „állami gyámkodástól”. A javaslatot általánosságban elfogadja.

Sámuel Lázár a szegényügy rendezéséről igen megszivlelendő dolgokat mondott és mikor arra kérte a kormányt, hogy az általános szegényalap javára jutalékok kössön ki, meleg helyeslés hangzott fel. A javaslat elfogadásával fejezte a beszédét.

Egy nagyon hallgatag néppárti ifju honatya Zichy Aladár gróf, Zichy Nándor gróf fia volt a következő szónok.

Nem fogadja el a pártja nevében a javaslatot, amely „kiskoru gyámság” alá helyezi a szövetkezeteket — még általánosságban sem. A pártja nagyon melegen meggratulálta a szónokot, mikor a tizperczes beszédet befejezte.

Solymossy Lajos báró volt az utolsó szónoka a rövid ülésnek. Meleg elismeréssel szól a javaslat előnyös intézkedéseiről, amelyektől üdvös eredményeket remél. Ezért készséggel fogadja el a javaslatot.

Holnap folytatják a vitát. A belügyminiszter válaszában kívül, amely tegnaptól maradt holnapra, válaszolni fog a miniszterelnök is Lukács Gyula interpellációjára a spanyol-amerikai háboru ügyében.

A delegációk.

Budapest, május 11.

A király ma fogadta a magyar és az osztrák delegációkat a budai várpalota tróntermében. A magyar delegátusok, kik a főrendiház tanácstermében gyülekeztek, déli 1 órakor jelentek meg a Felső előtt, aki 12 órakor pedig az osztrák delegációkat fogadta. A király a következő beszédet intézte a delegációkhoz:

Hü ragaszkodásuk nyilvánítását élénk megelégedéssel fogadom és köszönetem kifejezésével viszonozom.

Különös elégtételre szolgál ez alkalommal ujjal hangsúlyozhatni, hogy viszonyaink az összes hatalmakhoz, különösen a velünk szomszédos államokhoz a lehető legjobbak.

A török-görög békekötés folytán létesült helyzet végleges szabályozása felé közeledik és azon reményre jogosít, hogy az összes európai nagyhatalmak további egyetértő összeműködése folytán nekünk a kelet politikai viszonyainak békés kifejlésére szolgáló szilárd alap fenn fog tartatni.

Azon okok, melyek arra indítottak bennünket, hogy a múlt évben felmerült veszélyek elszigetelése és körülhatárolása czéljából a többi hatalmak-

kal való egyetértésünket anyagi közreműködéssel is tanusítsuk, immár elesvén, elhatároztuk, hogy hadcsapatainkat és hajóinkat Kréta szigetéről visszavonjuk és ezen még nyitva maradt konkrét kérdés megoldásánál ezentul csak a diplomáciai tárgyalások terére szorítkozunk.

Öszinte megelégedésemre szolgál szárazföldi és tengeri hederöm ez alkalommal kirendelt csapatainak példás maguktartásáért és feladataik kötelességű teljesítéséért elismerésemet kifejezhetni.

Mély sajnálattal kell megemlékeznem a Spanyolország és az Amerikai-Egyesült-Államok közt kitört ellenségeskedésekről, melyeket sem a Pápa ő szentségének az összes európai nagyhatalmak által támogatott barátságos közvetítése, sem a spanyol kormány messze-menő előzékenysége meg nem gátolhatott.

Midőn a szoros semlegesség fenntartására el vagyunk határozva, adjunk kifejezést azon óhajításunknak, vajha mielőbb sikerülne a hadakozó feleknek, a felmerült ellentétek igazságos kiegyenlítése utján e szomorító harcnak végét vetni.

Hadügyi kormányom, tekintettel a bizonytalan helyzetre, valamint az összes államok hadi erejének gyorsan haladó fejlődésére, a fegyvereknek és a hadi anyagnak a múlt évben jelzett és megkezdett nagyobb mérvű beszerzését ez évben folytatta.

Meg vagyok győződve, hogy ezen előrelátásból tett intézkedések megitélésében Önöket szokott belátásuk és hazafias áldozatkészségük fogja vezérelni.

Bosznia és Hercegovina általános fejlődése az eddigi rendes utakon halad és ezen országok kormányzatának költ-

büntető keze oly súlyosan nehezült reá, hogy vadállatként ordított a kintől.

Egy reggelen aztán megszólalt a kis fatoronyban levő két harang. Szomoru bugással jelentették be minden háznál hogy halott érkezett. Kispál Tóth János uramat csakugyan elvitte a vén Sára átka, (no meg a béltífusz is segített!)

Mennyi volt a résztvevő, én teremtom! Elég volna egy oly tisztesség egy viczispánnak is. Apraja, nagyja ott volt a falunak. Ellenség, jó barát zengte az éneket a gyászos koporsó felett, melyre csupán a bánatos feleség szeméből ereszkedett néhány csepp könnyharmat. A nagyobb-rész azért ment csupán a végtisztességre, hogy szemével meggyőződjék az izgága természetű ember bizonyosan megtörtént kimúltáról.

Az édesapám szép éneket keresett. Én meg fülhasító hangon diktáltam az egyes sorokat:

„Jöjj, borzadj, rettegj, halandó!
Im: lesujtva fekszik itt,
Ki sokáig maradandó
Eletet remélt és hitt stb.

Azután a tiszteletes ur beszélt egy-ről-másról a jelen voltak érthető pityergése mellett. Most már sokan megsiratták Kispál Tóth János uramat, mert tudták, hogy senkinek sem leszen többé ártására.

Ott volt a mi kis falunk temetője közel a Tiszához egy nagy lapályon, me-

lyet hajdan a Tisza hányhatott oda az apáti-i szegből. Szép sárga homok volt a földje; puha, lágy, mint a selyem. Békén szenderegthettek benne a halottak, mert nem nyomta úgy őket, mint teszem azt a hetenyi föld, hol a szurtos, vaskemény agyagból egyszerre mázsányi rög dörren le a koporsóra elborzasztva az élt s talán magát a halottat is.

Kis Marczy Józsi a falu sirásója, ki beleöszült már a szent foglalatosságba, ünnepélyes arczczal, müértő szemekkel méregette ki a nyugvó helyet Kispál Tóth János uram részére. — Nem állithatom ugyan, de gyanítom, hogy most örömmel teljesítette ő is kötelességét. Hiszen az az izgága természet még őt sem hagyta nyugton. Kifogást talált a munkájában. No, most szóljon már ő kelme, ha tud!

Elföldeltük Kispál Tóth Jánost illő tisztességgel; megvigasztaltuk békén pihenő porait a feltámadás boldogító reménységével s aztán magára hagytuk. Nem kell már neki földi társaság!...

Egy héttig még élt a falu népe ajkán emlékezete, ezután feledésbe ment minden. Ki is kívánhatná az élőtől, a napok terheit emelőtől, hogy azzal társalogják, ki már boldogabb, mint ő?...

Talán még a felesége is elfeledte, mire a tavasz elérkezett s meg sem emlékezik róla többé, ha az a földbe hantolt, életében oly hatalmaskodó férfit egyszer csak haza nem jő a faluba.

Ugy van!... Hazajött és nemesak hogy maga jött haza, de magával hozta a többi holtakat is...

Kemény tavaszi fagy visszatartotta a Tisza jegét s mikor a hirtelen olvadás végre tovahajtotta a téli pánczélos öltözetet, a csendes természetű folyó láthatólag dagadni kezdett. Haragos hullámfodrok kavargottak rajta, mint egy-egy óriási kígyó. Hideg keleti szél korbácsolta a moeskos vizet szüntelenül s a viz nőtt, emelkedett...

A lakosok rémülten szemlélték az elemek e szörnyű harcát. Már csak a Tisza-töltés állott védgátul a Tisza és falu között.

Nem hunyta le szeméit senki. Férfiak, nők csoportokba gyűlve álltak a töltésen mindenféle védelmi eszközzel felfegyverkezve. Borzasztó harc volt az egy kétségbeesett lakosság s az érzéketlen, felbőszült elem között. Földdel töltött zsákok tömték be a lyukat a töltésen, hol a dőhődt víz átszivárgott,

Egyszer aztán megkondultak a harangok, de nem Isten házába hívogató hangon, hanem félreverte, bajt jelző bugással. Az édesapám kiugrott ágyából s futott a töltés felé.

Epen kiviradt már. A sötét éjletette sötét fátyolát s helyet engedett a hajnal bíbor köntösének. E hajnal most nagy veszélyt tárt fel a lakosság előtt.

A felkorbácsolt elem végre is győzedelmeskedett. A széles, erős, töltés nem

ségei ez idén is saját bevételeikben lelik teljes fedezetüket.

Melegen óhajtvá, hogy működésüket áldásos siker koronázza, szívélyesen üdvözlöm Önöket.

Cerkle után még Bánffy b. miniszterelnökkel beszélgetett élénken néhány perczig a király s aztán a delegátusok élénk éljenzése közben belső termeibe vonult vissza.

TÁVIRATOK.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A háboru.

Budapest, május 12. Az amerikaiak 60,000 főből álló csapatot szerveznek Kuba számára. E csapatnak, úgy látszik, nagy feladatai lesznek, mert maga Miles lesz a főparancsnokuk. A kubai felkelők ezt a hatalmas segítséget, a melynek első része már vasárnap indul el, vegyes érzelmekkel fogadják, mert legszívesebben saját erejükből segítették volna a bajukon, vagy pedig egyedül pénzzel is beérték volna.

A portorikói tengeri esata úgy látszik, csak mese volt. Valószínűbb, hogy a cardenasi öbölben történt kisebb összecsapás. Hogy itt is melyik fél győzött, nem bizonyos, mert a hírek, a források, szerint, teljesen ellentétesek.

A spanyolok zöldfoki hajóraját Sampson admirális amerikai flottája még mindig hiába várja. Mozdulatait sűrű fátyol borítja. Hogy tehát hol lesz a legközelebbi nagy esata, épp oly bizonytalan, mint annak sánczai. A Filippi szigeteken az amerikaiak már diadaluk gyümölcsét kezdik élvezni. Madridban pedig a spanyolok a cortex ülésén ütik a kormányt, a mely a legközelebbi vereséget aligha élne túl.

Baleset.

Budapest, május 12. Melocco-féle cement gyárban a kötő gép elkapta Trechtler Ignác kockniczai szül. 38 éves napszámos jobb karját, s kezefejét elmetesztette.

volt képes visszatartani a kavargó hullámaikat. A temető mellett addig nyaldosta a védő gátat, hogy keresztül tört rajta. Mitssem használtak a tömő zsákok. Zugva bömbölve, mint elvadult állat rohant keresztül a mocskos víz a tört részen, neki a szegény falunak.

Jajveszékelve, átkozódva, kezettördelve futott a nép. Az utcztát mihamar víztenger borította el és ez a víztedger hazahozta a holtakat a temetőből s végig vezette őket az utcán.

Elöl jött a Kispál Tóth János uram koporsója, mintha vezetné a többi. (Né mely ember talán a holtak országában is kiváltságot élvez.) Utána tarka vegyületben kicsinyek és nagyok következtek. Egy egész sor ringott végig a zavaros hullámokon rettegve az élők.

— Hazajöttek a halottak! — kiálták az élők. — Nini ott mennek a koporsók! Jaj nekünk! Vége a temetőnek!

Siró, jajveszékő asszonyok mutogattak szeretteik koporsóira. Itt egy anya gyermekét; egy másik férje koporsóját ismerté fel s tehetetlenül néznie kellett: miként vándorolnak végig a falun a drága porokat rejtő koporsók.

Kis Marczai Józsi megjött később egy nagy ladikkal. Három-négy elszánt férfi beleült s úgy usztak végig a falun.

Kifogdosták egyenként a holtak házáat s oda hordták fel a nagy dombra, melyet nem fedett el a víz s hova a lakosok menekültek.

Nansenék elutazása.

Budapest, május 12. Nansen feleségével ma reggel utazott el a keleti pályaudvarból Fiuméba. Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár remek csokrot adott át Nansen feleségének. A bucsuzás igen szívélyes volt. Elragadtatással beszéltek itt tartózkodásuk alatt tapasztalatról, a park-klub „kápráztató” estélyéről s megígérték, hogy közelebb ismét eljönnek Budapestre, a melynek szépsége nekik annyira megtetszett. Nansen ismételten hangsúlyozta, hogy határtalan tisztelettel van a magyar nemzet iránt, mely ép oly szabadságszerető mint a norvég. Petersen, az osztrák-magyar monarchia krisztianiai főkonzula, a ki Nansen társaságában tegnap érkezett ide, néhány napig Budapesten marad. A főkonzult e héten kihallgatáson fogadja ő felsége a király.

Az olasz forradalom.

Trieszt, május 11. A Piccolo jelentése szerint a felkelők a király nyári-lakását, Monzát, meg akarták rohanni, de a katonaság vissza szorította őket. Milánóban a vasuti szolgák központi bizottsága — hír szerint — általános európai vasuti sztrájkot akar szervezni.

További jelentések szerint Milánóban nagyon aggódnak a vasutasok sztrájkja miatt. Egyelőre letartóztattak több vasuti alkalmazottat, kik társaikat fenyegetésekkel rá akarták beszélni a sztrájkolásra. A vonatokon a fűtők mellett két két szuronyos katona áll őrt. Tegnap a Porta-Venezia táján San-Martino tábornokra nyolcezszor rálöttek. Az összes váltók terminusait, melyek e hó 7-én esedékesek, 18-ikára hosszabbították meg.

Freystädler Flóra.

Budapest, május 12. A királyi tábla ma megerősítette a törvényszéknek azt a határozatát, mely szerint Freystädler Flóra, volt Splényi báróné a gyámság alól fölmentette. Az ítélet még csak a kuria ítéletével lesz jogerőssé.

Magam is ott voltam s láttam, miként kezdi elől a fájdalmat a szerető hitves, szerető anya. Mindenkinek volt mit siratni. Az édesanyámnak is megújult bánata. Kálmán öcsémet siratta, ki szintén hazajött a föld alul.

Csupán Kispál Tóth János uram koporsóira nem ügyelt senki. Az özvegy maga sem igen hederített rá, mert időközben más férj kebelén találta meg az óhajtott boldogságot.

Az életében oly rátartó, gögös ember hulláját vitte most a víz megpihenés nélkül. Borzasztó volt nézni midőn ott ingott a hullámokon, melyek — változatosság kedvéért — fel-felfordították néha.

Darab ideig még látható volt a fekete bokacsimja, azután eltűnt a szemhatáron. Nem törődött vele senki. Volt mindenkinek elég baja.

Később, midőn már az árvíz megtért s a szőke Tisza elfoglalta szokott medrét, eljött a faluba a hire, hogy a vándorló nalottat kifogták a ladányi révben s el is temették ott a Tiszaparton.

Hát csakugyan beteljesült a vén Sára jóslata. Még a falu temetője sem türte meg Kispál Tóth János holttestét.

A többieket elföldelték szép, új temetőben, hova a Tisza hullámai el nem érnek. Ő meg holta után idegenbe került.

Kis Marczai Józsi megesóválta fejét mikor a hirt hallotta s csak annyit dörögött foga közül:

— No, most szóljon már ő kelme, ha tud.

Országos vendéglős-kongresszus.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 12.

A magyarországi vendéglősök III. országos kongresszusa ma kezdődött a Bika-szálloda disztermében.

Egybegyültek Magyarország vendéglősei, hogy helyzetük javításának módzatait megbeszéljék s azokról a sérelmekről, mikben a jelenben részük van, tanácskozzanak, mily módon, milyen körülmények között orvosolhatnák sérelmeiket.

A III. vendéglős-kongresszus már ki volt tűzve Szombathelyen, de akadályok közbejötté miatt elmaradt s azt határozták, hogy a most Debreczenben tartandó pinczér-nyugdíjgyesületi kongresszussal tartják meg.

A gyűlés 9 órakor kezdődött. Az elnöki emelvényen helyet foglaltak Gundel János elnök, Bokros Károly, Wirth Ferencz, Kammer Ernő, Prindl Nándor, Mehringer Rezső fővárosi társelnökök, továbbá a következő vidéki társelnökök Juránovics Ferencz (Szeged), Priváry Pál (Szeged), Seress Márton (Kassa), Szarka Jenő (Komárom), Hauer Bertalan (Debreczen.)

Jegyzők voltak: F. Kiss Lajos, dr. Vetéssy Béla; főjegyzők: Popper Miklós, Sárossy Árpád, dr. Szilvássy, dr. Horis Endre.

A gyűlést Gundel János nyitotta meg, üdvözölve a megjelenteket s röviden vázolta a kongresszus célját.

Ezt követőleg Bokros Károly jelenti hogy ismét visszatér a nyugdíjintézményhez, amennyiben tudomására hozza az egybegyülteknek, hogy Törley József 500 frral, Reiner Adolf és Szaczellari György 100—100 frral alapító tagokul a nyugdíjintézetbe beléptek. A kijelentést a jelen voltak érdeklődéssel fogadták.

Ezután az üdvözlő táviratokat olvasta fel Vetéssy Béla titkár.

Az elnöki széket Priváry Pál elfoglalta s Gundel János mint előadó jelentését terjesztette elő a végrehajtóbizottság eddigi működéséről.

Majd az előadói jelentés után Poppel Miklós a budapesti ipartársulat titkára olvasta fel a pénzügyminiszter ama leiratát, melyet a budapesti ipartársulat által az italmérésekre vonatkozólag beterjesztett kérvényére adott.

A miniszteri leirat legelsőben is azt mondja, hogy a felsorolt hiányok legnagyobb részei csakis törvényhozás útján nyerhetnek orvoslást s amennyiben a fogyasztási adóknak küszöbön levő reformja alkalmából az állami italméresi jövedékről szóló törvény is revízió alá kerül, megfontolás tárgyává fog tétetni, hogy utóbb említett törvény a kongresszus által megjelölt irányban mennyiben igényel módosítást.

A leirat azt is tudokra adja, hogy a kismértékbeni elárúsítás teljesen megszüntetése nem teljesíthető.

A leirat pontonként teszi meg észrevételeit az ipartársulat által benyújtott kérvényre.

A végrehajtó bizottság behatóan tárgyalta a miniszteri leiratot s az egyes pontokra a következő határozatokat hozta, melyet elfogadás végett a mai kongresszus elé terjesztett Gundel János előadó s a melyet elfogadás után a pénzügyminiszterhez terjesztenek fel.

A pénzügyminiszteri leiratra hozott határozatok közül fontosabbak a következők:

A kismértékbeni elárúsításra vonatkozó része a leiratnak beható vita tár-

gyát képezte, s mint már korábban, úgy ezuttal is azon meggyőződés erősödött meg, hogy ez irányban revízió esetére is, meddő dolog volna minden kísérletezés.

A bizottság az ez irányban intézkedést a kongresszusra bizza.

Azon kérelem, hogy a kismértékben elárúsított italmérési engedélyt ne kaphassanak, különben is törvényben gyökeredzik s csak kivételes esetekben adatik meg a bizottság véleményes jelentése, hágy a törvénytisztor betartása, konkrét esetek bejeleítésével, u jobb beadvány útján szorgalmaztassék. A leirat idevonatkozó további részét tudomásul venni javasolja.

A leiratnak az italmérési illetékre vonatkozó részére nézve és az italmérési engedélyek késedelmes elintézése és kézbesítése tárgyában javasolja a bizottság a revízió alkalmával a szükséges lépéseket megtenni.

A határozat azon része, mely az italmérési engedélynek csakis szakértők részére leendő kiadását nem teljesíthetőnek mondja ki, ezzel szemben a bizottság javasolja, a képesítéshez kötésnek illetékes helyen való szorgalmazását.

A kimérések száma tekintetében hozott határozat tárgyában javasolja a bizottság újabb s bővebben indokolt kérvény benyújtását.

Azon panasz, hogy az italmérési engedélyek évről-évre új díjfizetés mellett való megújítása a határozat szerint alaptalannak bizonyult, miért is a bizottság javasolja, hogy jövőben a netán előforduló visszaéléseket igazoló konkrét esetek jelentendők be.

Minden egyes pontnál többen szóáltak fel s alapos megvitatás után minden egyes pontot tudomásul vesznek s elfogadják.

Glück Frigyes előadó jelentését, mivel ő nincs jelen Priváry elnök olvasta fel. Glück Frigyes, ki az 1896. évi kongresszus alkalmával a tanoncok egészségügyének rendezése és a tanonczképzés, ugy a tanoncziskolák szervezése tanulmányozására kéretett fel, hosszú tapasztalatok, tanulmányozások alapján, terjedelmes jelentést dolgozott ki e tárgyban, melyet a kongresszus köszönettel tudomásul vett s a jelentés szerint intézkedni is fog.

Majd Bokros Károly, az orsz. magyar szállodás, vendéglős és korezmáros-szövetség és nyugdíjintézmény létesítése kérdésének előadója a vendéglős szövetség megalakítása tárgyában szakszerűen és nagy gondal kidolgozott jelentést terjesztett elő, melyből kiemeljük a következő fontosabb részeket:

Nagyságos Elnök ur!

Mélyen tisztelt congressus!

Egy országos szövetség az egyedüli eszköz arra, mely a vendéglősiipart érdeklő feladatok megoldására képes s ez van első sorban hivatva arra, hogy a vendéglősök boldogulását elősegítse, részükre mindazon anyagi és erkölcsi előnyöket biztosítsa, melyeket egy ily nagy és tekintélyes társadalmi osztály tagjainak egyesített ereje képez; megadja nekik azon jogvédelmet, melyet sem egyes, sem szűkebb körű egyletek megadni nem képesek; képessé, elég erőssé tegye oly vállalkozások és reformtörekvések megvalósítására, melyek egyedül vannak hivatva nagy és általános érdekű dolgok életbeléptetésére a közjótékonyt oly mértékben s oly módon gyakorolja, mely a testület presztigéhez méltó s végre gondoskodják az ipari alkalmazottak minden irányu érdekeinek olyan hathatós biztosításáról, mely csak akkor érhető el, ha egy ily nagy testület tagjai egy azon uton haladva, közösen elfogadott egységes elvek alapján járnak el.

Olyan régi s általánosan elfogadott gatszágok ezek, hogy a legkülönbözőbb

ipari, kereskedelmi, — tudományos stb. osztályoknál ma már érvényre is jutottak s majdnem vendéglősiiparunk az egyedüli, mely érdekeinek illetően megvédéséről nem gondoskodott. Magántisztviselők, borkereskedők, tejtermelők, kereskedelmi alkalmazottak, ügyvédek, orvosok, középiskolai tanárok, művészek, írók, hírlapírók ma már mind országos szervezettel bírnak, egyedül csak mi vagyunk azok, kik eddig országos szövetségünket megalkotni képesek nem voltunk.

Emlékszem, mily nagy volt a lelkesedés országos szervezete, mikor Stadler Károly, iparunk e lánglelkű előharcosa, az 1885-dik évben Budapesten tartott első országos congresszuson az „Első magyar országos vendéglős szövetség szervezése és működése rendszabályát“ az általa kontemplált hatalmas koncepczióban örökké feledhetlen gyönyörű beszéde kíséretében előterjesztette:

Ugy emlékszem, hogy közvetlenül a kongresszus után a központi igazgatótanács megalakulván, a maga kebeléből mint végrehajtó bizottságot, a budapesti ipartársulat választmányát küldte ki. E végrehajtó bizottság elkészítvén az alapszabályokat, 1887. évi július hó 1-én ezek kapasan szétküldte a belépési nyilatkozatokat.

Alljunk meg itt. Az a körülmény, hogy 1885-től 1887-ig, tehát két évre volt szükség alapvető munkára, bizonyára sokaknak fog szemükbe ötni. Nekem nem! Tapasztalatból tudom, megtanított rá az élet, hogy nagy alkotásokra nagy idő kell.

Ezután rövid visszapillantást vet a megszületett szövetség korai kimulása fölött.

Majd az új mozgalomról beszél s így folytatja:

A szegedi kongresszus alkalmával a „Budapesti pinczeregylet, a „Budapesti kávésegedek köre“ és a „Budapesti kávésegedek betegsegélyző pénztára“ Szegeden megjelent tagjai a jövő kongresszust Budapesten hívták egybe, melyek elnökségével engem tiszteltek meg.

Nekem, kinek ugyanekkor már az a megbízatásom is volt, hogy az 1896-iki országos vendéglős-kongresszus határozata folytán egy országos vendéglős-szövetség keretében létesítendő nyugdíjintézmény tervezetét készítem el s érintkezésbe léptem a budapesti vendéglősök tiszteletreméltó ipartársulatával, melynek erkölcsi és nagylelkű anyagi támogatását is megnyertük. Így történt, hogy a budapesti kongresszuson, melyen a budapestin kívül a debreczeni, székesfehérvári stb. ipartársulatok is képviselve voltak, nemesak az eredeti czim és jelleg változott meg s nemesak jelentékeny és észszerű alapszabályváltozások eszközöltettek, hanem elértük azt is, hogy a Stadler féle tervzetben kontemplált nyugdíjintézmény egy csapásra megvalósult, azzal a különbséggel, hogy jelentékeny erőforrásokkal gyarapodva, most már nemesak vendéglősök, hanem a kávésegedek, pinczerek és kávésegedeknek is nyugdíjintézményévé vált.

Ezután részletesen indokolja, mi teszi szükségessé a szövetség megalakulását s végül a következő határozati javaslatot ajánlja elfogadásra.

A Debreczenben 1898. évi május hónap 12-dik napján tartott III-ik Országos Magyar Vendéglős-Congresszus határozatilag kimondja miszerint a kongresszuson képviselt s a többi ipartársulatok bevonásával az „Országos Magyar Vendéglős-szövetséget“ életbe lépteti.

A szövetség létesítése érdekében a Stadler Károly által 1885-ben alkotott ügyrend értelmében a központi igazgatótanácsot megalakítja s annak tagjaivá Stadler Károly elnöklété alatt ötven tagot választ meg.

A költségeket a Budapesti vendéglős-ipartársulat a vidéki társulatok kölcsönös szavatosságának biztosításával előlegezi, s a részarányos kiadásokat — hiteles kimutatások kapasan — negyedévenként követeli be a vidéki ipartársulatoktól.

Végül így fejezi be szavait:

Es most midőn másodizben voltam szerencsés az Önök érdeklődését és figyelmét igénybe venni, azon kéréssel fordulok Magyarországon összes vendéglőseihez, hogy vezéreinket: Gundel Jánost, Stadler Károlyt és Glück Frigyest iparunkat előmozdító munkálataikban lelkünk egész melegevel támogassuk.

Az előadó mindvégig figyelemmel hallgatott jelentését helyesléssel fogadták.

Gundel János elnök köszönetet mond Bokrosnak, amiért oly lelkesen és odaadóan fáradozik ez ügyben s kéri a kongresszus nevében, jövőre is hasonló odaadással folytassa a munkálatot mindaddig míg az a szép eszme megvalósul. Majd a vendéglősöket az összetartásra, egyetértésre buzdítja s jelenti még az elnök hogy két indítvány tárgyalása van még hátra.

Seres Márton indítványozza, hogy a nyugdíjügy érdekében további előmozdítására a fővárosban a „Vendéglős“ ez. szaklap a vidék részére pedig a Debreczenben megjelenő „Közérdek“ hivatalos lappá tétessék. Az indítványt elfogadták. A komáromi küldöttek két törvény módosítását óhajtanák keresztülvinni.

Gundel János elnök végül lelkesítő beszédet tart, — meleg szavakban emlékszik meg a debreczeniek ritka vendégszeretetéről s a kongresszus szép lefolyásáról, melyet berekesztettnek jelent ki.

Egyházkerületi közgyűlés.

(Saját tudósítónktól.)

Debreczen, május 12.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület második napja tárgyaiban és vitában élénkebb volt a tegnapi gyűlésnél.

A mai gyűlésen megjelent Tisza Kálmán is, ki a delegáczió ülést hagyta ott, hogy részt vegyen a debreczeni főiskola szervezeti szabályzatánál.

Degenfeld József gróf főgondnok pontban kilencz órakor nyitotta meg a gyűlést. Fölolvasták a tegnapi gyűlés jegyzőkönyvét s némi módosítással tudomásul vették, illetve hitelesítették.

A mai gyűlésen döntöttek a pályázatok fölött.

Elsőnek a németnyelvi tanszék pályázatai olvastattak föl. Jelentkezett 4 pályázó, kiket a gymn. tanári kar egytől-egyik képesítettnek jelzi és a következő sorrendben ajánlja őket: Első helyen Tóth Dezső miskolezi ev. ref. főgymn. r. tanárt, másodsorban Kecskeméthy M. Lajos okl. lelkész és jelenlegi főisk. h. tanárt, harmadik helyen Gyöngyössi László, negyedik helyen Agnorbert Lajos állami tanárokat. Az utolsó pályázó azonban, mint Dóczy Imre igazgató jelentette, kérvényét visszavonta s így csak három pályázó között fog a választás megejtetni.

Ezzel kapcsolatban bejelentik a debreczeni ev. ref. egyház tanárválasztó küldötteit, mire az elnökség elrendelte a kerületi választó küldöttek választására a szavazást. Míg a beadott szavazatokat összeszámolják a gyűlés tovább folyik.

A vallástanárok fizetésére vonatkozó konventi határozatot küldöttségnek adták ki.

A debreczeni főiskolánál a párhuzamos osztályok tovább fejlesztésének ügyét kiadták a gazdasági tanácsnak.

Debreczen városnak a főiskolai nyilvános olvasóterem céljaira megszavazott 800 frt segélyért elismerő köszönetet szavaztak.

Ezek közt ott van tizenkét város: az aradi, a debreczeni, a pozsony-temesvári, a pécsi, a kecskeméti, a kassai, a szabadkai, a szatmári, a győr-soproni, a miskolci és a székesfehérvári.

Ezeket a színházakat 1899. október 1-től 3—8 évre adják ki, de természetesen a pályázatokat többnyire még az idén ősz előtt kihirdetik.

A B. H. már tudja, hogy a nagyobb vidéki színházak hatóságai most arra törekednek, hogy minél előbb kiadják a pályázati hirdetést, mert annál több elsőrendű pályázó akad.

Debreczenben, — mint a B. H. cikke mondja, meg is állapították már a pályázati terminust okt. elsejére, Kassán okt. 15-ikére, Aradon okt. 30-ikára.

Temesvártt készül a legnagyobb esemény. A város elakar válni Pozsonytól, a mennyiben az a terve, hogy a német színészetet már csak 1898-ban ereszti be Temesvárra s 1899. október 1-től a magyar színészetet állandósítja. A temesvári színház, mely operákat is fog adni, a nyarat a budai színházban tölti. Pozsony pedig Nyitrával és a felvidéki színházakkal szövetségbe lép. A temesvári első teljesen magyar színévvadra a pályázatot 1898. október 15-iki lejáratával hirdetik.

A belügyminiszterium is elkészült javaslatával a vidéki színészet rendezéséről s az ősszel a képviselőház elé kerül az elaborátum, hogy már az 1899-iki állami költségvetésbe föl lehessen venni a vidéki színészet rendszeres segítségére az évi 120.000 forintot.

Siámi ikerség.

— Igaz történet. —

Tegnap este eszembe jutott, hogy az újságíróim kívül van nekem egy mellék foglalkozásom is, nevezetesen a jogászkodás.

Hosszas tüprengés után elhatároztam, hogy egyszer már elmegyek előadásra.

A gondolat merész és nagy volt, ha megfontoljuk, hogy reggeli 7 órakor kezdődik az előadás, de mégis megtettem.

Az igaz, hogy mikor reggel fél hétkor berregett a serkentő óra, bosszúval vegyes gyűlölettel gondoltam magamban, hogy csak berregj kutya, előbb-utóbb ugyis elhallgatsz, én bizony nem kelek fel.

Hanem egyszerre csak előállt, a régi jogász eszem s ezt mondá: Őcsém, ugorj, ültözz, szaladj az előadásra, mert ma van a vendéglői kongresszus.

De hiszen azt csak 9 órakor kezdődik szólalt meg mindentudó újságírói elmém.

Igen? Kilenz órakor? Éppen azért. Avagy nem jut eszedbe szerelmes Őcsém az a sok pinczér, akiknek tartozol még most is s „kidisznóztad“, hogy eltávoztak más városba Debreczenből. Azok most mind itt vannak édes szívem, s kilencz óráig ráérnek az adósaikat felkeresni.

Nem okoskodtam tovább, hanem két perc múlva már kiléptem a kapun.

Sohasem keltem még fel ilyen korán, ellenben sokszor feküdtem már le ilyen későn. Néptelennek gondoltam az utcát, de legnagyobb esodálatomra csalódtam.

A járókelők legnagyobb része sietett, magam is megszorítottam a lépteimet s minden kalambás nélkül (értsd: a pinczéreket) értem el a kollegiumot.

A sietésnek másik jó oldala volt, nevezetesen annyira fáztam, hogy csakugy reszkettem, mint a miskolci kocsonya, a hazáért.

Nem sokat adtam rá, egyszerűen a korai fölkelés miatti álomosságnak tulajdonítottam.

Hanem mikor az iskolához értem, akkor láttam, hogy nem egészen úgy van s alkalmasint kettőt fordítottam a kalandáriumban, mert a főiskola kapusa az „öreg Pista bá“ örökébe lépett András óriás a Kamesatkába is beillő bundában álldogált a portán.

Holmi vizontlátás utáni vágyat éreztem a nagykabátom után, amit feleslegesnek is tartok magyarázni és körülírni, hogy hol van és merre van hazája, de máskülönb is privát ügyem.

— Felfér a bunda, — kezdtem meg a társalgást Andrással, mert még más nem volt a közelben.

— Fel bizony, de hát még holnap.

— Miért éppen holnap?

Bizonyos fölénytel mosolygott rám először s csak azután mondta ki:

— Mert hát holnap Pongrácz napja lesz.

Ezt sem tudtam még s egyszerre tekintélyre tett szert András előttem s megtiszteltetésnek vettem, ha bezzélgetésre méltat.

— Hát az a nagy karmesteri bot miért van a kezében András bácsi?

Erre András feljebb lépett a lépcsőn 2 fokot s onnan szólt le rám.

— Mert hát hogy máma egyházkerületi közgyűlés van.

— Így hát akkor ma előadás sem lesz.

— Bánom is én, vizezett András.

— No hát ha maga nem bánja, én sem bánom, mert ma le kell vetnem újonnan felvett jogász minőségemet és segítenem kell az újságíró kollegáknak, mert szegényeknek annyi sok a dolguk, hogy azt se tudják, hol a — pénzük.

Ugocsi.

Irodalom és művészet.

* A „Zenélő Magyarország“ zongorahedű zenemű folyóirat ép most megjelent IX. füzetét tartalmazza a következő zenemű-ujdonosságokat. I. „Mind feljöttek már a csillagok“ és „Ősz az idő“ két szép magyar nótát. II. Meyer-Hellmund „Tündéralom“ ábrándját. III. Meyerbeer „Órdög-Róbert“ operájának „Szieliánáját“ zongorára. Minden zongorázó és hegedűsöknek kiváló fontossággal bíró olcsó zenemű folyóirat havonta kétszer megjelenő mindenkor 10—10 oldal zenét tartalmazó füzetei a legújabb s legjobb választékát hozzák a modern és aktuális magyar dal-műdal-salon tánczene-couplék s hegedű darab újdonságokból. Hat füzetre egy negyedévben 60 oldal zeneműre 1 frt az előfizetés. Előfizetheti a „Zenélő Magyarország“ kiadóhivatalában. Bpest, II. Csengery-utca 62. sz. ahonnan megismerésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

* 1848. A szabadságharc legszomorubb emlékei azok, melyeket a Jókai-féle képes dízsműnek most kezünkhez jutott 21/25. füzete felelevenít. A stílusnak igazán bámulatos tömörsége az, mely rövid sorokban pontosan és hiven el tudja mondani ez országrendítő győzések történetét, mindent a helyes szempontból. Nagy előnyére van a történeti hűségnek, hogy ahol csak lehet hasonmásban adják a fontosabb iratokat: Görgei és Kossuth levélváltását, Bohusné naplójának azon részét, mely a fegyverletételről szól, egy menlevelet stb. Batthányi ereklyéi után az aradi vértanúk reliquiái következnek: Vécsey fészete, a selyemkendő melylyel Lázár szemét kötötték be stb. Itt a tömörked faragvány, a foglyok művei, a kivégzés helye, Damjanich levele, s a hős imája, melyet börtönében az utolsó éjjel írt. A képek közül nem győznénk kiemelni a legszembetűnőket. Itt van Thorma

képe a 9 vértanú kivégeztetéséről, (mely szintén itt jelenik meg először), itt van Gregusnak és Kollárnak egy-egy kitűnő „Magyar tábor“-a. Kossuth bucsuja a hazától. Gyönyörű litografiák Komárom végső tusáiról. 5 nagy kép a világi fegyverletételről, itt van aztán Guyon és Kossuth arcképei, újonnan felfedezett egykoru olajfestmények után, továbbá Klapka, Görgei és Dembinszky részben fénykép, részben Orlay-Petrich Soma akvarelljei után. S végre a mi művészi erő, kompozícióra, érzésre, izlésre és művészi érre egyaránt kitűnő, itt van egy egész sereg olasz allegorikus kép a magyar szabadságharcról, remek kis magyarító szövegek kíséretében: „A művész s a vértanú, a rokonlelkű gyász a magyarító szöveg. E füzetekkel a vállalat a 25-ik füzethez jutott. Visszatekintve innen, elmondhatjuk, hogy a vállalat méltó emléke a nagyidőknek s disze a magyar könyvpiacnak; különben már egész kötetben is kapható, díszkötésben 12 és 15 frtért, 1 füzet ára 30 kr. Kapható Révay Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságnál Budapesten, Váci-utca 1.

Nyomdászok mulatsága.

A debreczeni könyvnyomdászok önképzőosztálya által 1898. május 15-én vasárnap reggel a halápi erdőre tervezett batyu-kirándulás

Műsora:

1. Gyülekezés. A várad-utcai indóház előcsarnokában reggeli 3/5 órakor.

2. Indulás. 5 óra 20 perczkor, a rendezőség által roppant áldozatok árán kieszközölt — Debreczentől a Halápig közlekedő — Keleti Expresssvonat nappali, ebédlő- és hálókozsikkal ellátott szakaszain.

3. Érkezés. 6 órakor robog be a vonat a halápi park lobogódiszt öltött indóházába, hol az érkező társaságot a rendezőség egy csoportja fogadja, s bátor lesz a m. tisztelt kirándulókat az állomáshoz igen közel eső, a Halápi Hoteltulajdonos birtokát képező s a rendezőség által mesésen feldíszített, elragadóan szép tündérvölgybe vezetni.

4. A leszerelés. Érkezés után az előre elkészített hangyamentes „Éléstárba“ mindenki lerekhatja a földi élet egy 16 órájára elegendő ebeségfélé — hozományait. A vidámság folytonos ébrentartására rendelt „Gégeolaj“ és „Gondüző“ név alatt ismert folyósággal a Halápi Hoteltulajdonos fogja igen olesón ellátni a m. t. közönséget.

5. A szalonnasütés. A leszerelés alatt már lobogni fognak a tüzek s nyársakat nyelve nyulogó nyárfák nem idős hajtásaiból, a társaság egyrésze szalonnasütéshez fog. Aki pedig e mennyei élvezetben nem talál gyönyörűséget, batyut bont és reggelizik saját étlapja szerint.

6. Versenyfutás. Hogy pedig a reggeli meg ne árton, a rendezőség síkfutáshoz állítja fel a jelentkező matadorokat, kik is a kürtjelre megereztvén az apostolok lovait s roppant rugásokat mérve az anyaföldre, sólyom-szárnyakon repülnek a kitűzött babér felé. A győzteseknek két meglepően diszes, rendkívül értékes díjat tűzött ki a rendezőség.

7. Döbörözés. A világhírű nemzetközi athletát, Signor Hollet sikerült megnyerni az ünnepélyünkön szereplésre, aki a debreczeni nyomdász-herkuleseket mérközésre hívja fel. (A döbörözésben résztvenni akarók szándékukat a r.-bizottságnál jelenthetik be.)

8. Zsákfutás. A zulu- király, Csetevájó által egyedül kitűntetett angol zsákfutó, Mr. Takkaes, kiáltványt bocsát ki a debreczeni nyomdász ifjakhoz, a sportok e legnemesebbikének fellendítéséért s egyszersmind tudatja, hogy a ki véle zsákban sikra száll és futásban eléri, egy rendkívül értékes emléktárggyal fog kitűntettetni.

Szükségesnek tartjuk megemlíteni, hogy a versenyek kezdetét, valamint a társaság egybehívását kürtzengéssel fogjuk jelezni (a kürtölésre a történeti nevezetességű ezer éves Lehel kürtje szolgál, amit a rendezőségnek sikerült — habár nagy áldozatok árán — J.-b. városától ez ünnepélyes alkalomra megszerezni.)

9. Labdázás; különböző játékok faja az egész társaság közreműködése mellett.

10. Az első halápi osztályosjáték huzása; a huzást egy halápi nympa teljesíti. Nem kimélve a költséget, a legértékesebb emlék- és dísz tárgyak nyerhetők. (Egy sorsjegy ára 2 kr., mond 4 fillér.)

11. Nagy hangverseny; előadva a műkedvelők által; egyuttal Nagy szólo-hangverseny. A legjobb énekesek között három értékes díj van kitűzve.

12. Föllépte a közkedveltségü „kirándulók zenekarának“, melyben csakis a legelőkelőbb erők működnek közre.

13. Szavaltat és felolvasás; előadva a legjobb szavaltó és a legnagyobb hatást elérő műkedvelő uraktól, kik külön vonaton érkeznek a Halápra.

14. Hintázás. A hölgyközönségnek remek párnákkal ellátott hajóhinták állanak rendelkezésére.

15. Szenzáció!! Léghajó feleresztés. Rendkívül érdekes! (Mastr. Jacobi által felboesátva), három óriási léghajó lett e célra hozatva Párisból; egyet ezek közül a nagy francia államférfi Gambetta használt, nevezetesen ez alkotmányon szökött ki kétszer a poroszoktól körülzárolt francia fővárosból. Sikerült ezt és még két másikat a rendezőségnek megszerezni. Ha akad vállalkozó szellem, aki a léghajók valamelyikén a felszállást meg akarja kísélni, 1000 ft bánatpénz lefizetése után, a léghajók bármelyike rendelkezésére áll.

16. Fazéktörés. E roppant szórakoztató mulatságra előre felhívjuk a társaság figyelmét.

17. A spanyol-amerikai háború folytatása a halápi oczeánon. Az ünnepély egyik legkiemelkedőbb pontját e nem mindennapi látványosság fogja képezni, nevezetesen: mint a közönség is tudja, a halápi oczeánon át lehet jutni a Földközi tengerről a Csendesoczeánra. Most kapunk a tenger alatti sürgönyt hogy az „Alfonzó“ nevű spanyol hadi korvet itt a halápi oczeánon fogad esatát az öt üldöző „Columbus“ nevű amerikai torpedónaszáddal. E csatát — aminek kimenetele bizonytalan — két kitűnő tengeri hadvezér vezet, nevezetesen a spanyol „Alfonzó“ parancsnoka Don Morvayró tengernagy, a „Columbus“ amerikai hajójá pedig Mr. Werross ellenadmirál.

18. Nagy táncmulatság: a Halápi-Vigadó összes remekül feldíszített és fényesen kivilágított termeiben.

19. Tűzijáték: a kiváló porosz kémikus Lederer von dr. által bemutatva.

20. Indulás: lámpion és görög tüzfény mellett, a suttagó, bucsuzó lombok alatt, az állomás felé, zenekar kísérete mellett.

Résztvevők: férfiak 50 krt, nők 30 krt fizetnek, ezen összegben az oda- és visszautazás befoglaltatik.

A kirándulásra jelentkezők minden férftagja egy egész eredeti „Halápi Osztályos-jegy“ díjtalanul kap.

Résztvételre pénteken estig lehet jelentkezni Benedek Sándor r.-b. pénztárnoknál.

CSARNOK.

Üssem méltóságos uram?

Irta: Jablonczay Kálmán.

(Folyt. és vége.)

A gróf azonnal beboesájtatá magát, hoz Bondár Pistát, a leghíresebb verekedő gulyás bojtárt.

A legény alázatosan kalapját kezében tartva állott meg a gróf előtt.

Tudod-e Pista miért hivattalak ebbe az idegen országba? szólítá meg a gróf a bojtárt.

Mán hogy tudnám méltóságos uram! majd megtudom, ha megtetszik parancsolni, felelt egykedvűen a fiu.

Hát én bizony azért rendeltelek ide ilyen lóhalálába, mert a magyar becsületéről van szó, azt akarja itt egy vándor tallián bopiszkolni. Azt pedig nem engedjük ugye Pista??

Bizony nem azt kirem, kópé ki a gulyás.

Na hát akkor ide halgas szolgám. Te fogod ennek a mihasznának a nótáját

elmuzsikálni, na meg a földet véle megcsókoltatni.

Nem bánom hagyá helyben Pista. Itt aztán elmondotta a gróf Bondár Pistának, hogy kell majd a Talliánnal szembe szállani.

A színházban fognak verekedni. Az olasznál éles vitér, míg a bojtárnál csak tölgyfa botja lesz.

Mert a fogadás ilyen alakban történt.

Bondár Pista mindent helyben hagyott, csak azt kérdezte végül, hogy nem lesz a baj, ha a talliántagyonúti?

De hogy lesz, kaczaga fel a gróf, hisz épen ez a köteleltséged.

Jól van megérttettem méltóságos uram.

Ballvallára nehezedő szürét a jobbra átdobván, nyugodalmas jóéjszakát kívánt és kilépdelt az istállók felé, hol az eresz alatti kőjárdán végig feküdvé tarisznyázní kezdett, mintha holnap egyéb dolga nem lenne csak a legelésző gulya után sétálni.

Másnap óriási falragaszok hirdették ezen világhírű mérkőzést.

A legmagasabb fogadások történtek. Este a színház zsufolásig megtelt. Paris előkelő közönsége gyülekezett össze.

Pont hét óraker felhuzták a függönyt. A szinpad közepén kihívó arczczal, kezében fényes vitérét villogtatva állt az olasz.

Oldalt a kuliszák felé, szerényen — bámulva állott a magyar gulyás bojtár testét gyoles ruha fedte, mellére simult száz gombos derékra valója, feje fedetlen volt, göndör hullámos haja, festőileg omlott széles vállaira.

A jel — tapsolással — megadatott a verekedésre.

Azalatt mint egy szöcske odaugrott a bojtárhoz, és elkezdett a hegyes vitérrel az orra körül hadonászni, majd a fülét szurta meg, melyből a friss piros vér szemmel láthatólag esepegett alá a szinpad szőnyegére.

Pista csak állott mint egy czövek, tátott szájjal, tágra nyitott szemekkel bámulta a sok ember fejét, a nagy világosságát, azt hitte, hogy tündér országban van.

A legközelebbi páholyban ülő gróf, nem tudta mire vélni a Pista maga viselkedését, és abban a pillanatban midőn az olasz egy sikerült döfessel a másik fülét is átjukasztotta — zengzetes döngő magyar nyelven lekiáltotta:

Ne hagyj magad Pista!!

Pistának ettől a hangtól az arczába szökött a vére, végig mérte tekintetével az előtte tánczó talliánt, majd saszeme találkozott, a gróf biztató intésével, arczát a gróf páholya felé, fordítván azt kérdező kiáltva.

Hát üssem méltóságos uram?!

Ezen szavak kiejtése után, ugy főbe kollintotta a talliánt, hogy az minden szó nélkül végig nyult a földön, mint egy beteg béka.

Bondár Pista családja később vagyonos híres ember lett, unokája még mai napon is tehetős gazdája Békésvármegye egyik gazdagabb községének.

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1898. május hó 12-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	120.50	121.—
„ vasuti beruházási kőt. 4%.	120.—	121.—
„ koronajárdék 4%.	98.90	99.40
„ regále vált. kőt. 4%.	100.60	101.35
Osztárak aranyjárdék 4%.	121.—	121.50
Egységes államkötvény 4%.	101.75	102.25
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	139.75	140.25

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	385.—	385.50
Osztárak hitelbank részvény	358.30	358.50
Magyaripar- és keresk. bank. r.	105.—	105.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	123.25	124.25
„ 3%.-os	103.—	104.—
Osztárak földhitel sorsjegy 3%.-os	120.50	121.50
Magyar vörös keresztorsjegy	10.40	11.—
Osztárak	20.25	20.75
Olasz	12.—	12.50
Bazilika sorsjegy	6.75	7.—
Jó-szív	4.—	4.40

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	5.65	5.74
20 markás arany	11.78	11.82
20 frankos arany	9.55	9.58
1 Sovereigns	12.08	12.12

Budapesti gabonatőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1898. május 11-én.

Külföld magasabb árfolyamai következtében a mai buzaüzletben szilárd hangulat uralkodott, a kínálat azonban ma ismét csak gyenge volt. Malmaink a bevásárlástól szintén tartózkodtak, de azért az eladott 8000 mm.-ért 10—15 krral drágább árt fizettek.

Rozs csekély forgalom mellett változatlan maradt.

Tengeriben e forgalom mérsékelt volt változatlan áron.

Zab szilárd, a behozatal azonban csekély volt.

Eladatott:
Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 78 k. 15.75 forinton, 200 mm. 77.5 k. 15 forinton, 300 mm. 77 k. 15 forinton, 200 mm. 77 k. 15.— frton, 300 mm. 77 k. 14.95 frton, mind három hónapra.

II. Natáridő-üzlet.

Az irányzat csöndes volt s az árak tartottak voltak, a forgalom mérsékelt volt.

Hivatalos záróárfolyamok déli 1 óraker.

Buza szeptemberre	10.95—10.98
„ márcz.—ápr.	15.22—15.24
Rozs szeptemberre	8.30—8.35
Tengeri máj.—jun.-ra	6.25—6.27
Zab szeptemberre	6.03—6.05

Délután 4 óraker záriat:

Buza tavaszra	15.24—15.26
„ őszre	10.90—10.91
Rozs szeptem.	8.30—8.31
Zab	6.04—6.05
Tengeri máj.—jun.	6.25—6.27
Repeze augusztusra	12.80—12.90

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Női divatkelmek,

hozzávaló legujabb diszek, fekete és szines

Selymek,

Napernyők

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

üzégnél 474—0—7

Debreczen, Rózsatér.

3945. sz.
1898. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Debreczen sz. kir. város végrehajthatónak Asztalos Ferencz és neje Szőke Zsuzsánna végrehajtást szenvedők elleni 122 frt 30 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíró) területén levő, Debreczen sz. kir. város határában fekvő, a Debreczen p.-nagycserei 73. sz. tjkvben A + 1-5 alatt foglalt 557. 555. 553. 552 és 560. hrsz. ingatlanokra az árverést 1679 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi augusztus hó 6-ik napján délután 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 167 frt 90 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1898. évi április hó 13-án.

Nagy Károly,
kir. táblai bíró.

508-3-1

Félszázad óta

Aranyérem
Páris,
London.

kitűnőnek elismert
Dr. Sichulsky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Arzenköcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használhatók szepő és májoltók, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztáltsága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpszappan 25 kr.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépitő szer.

Kitűnő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsás és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arczra láthatatlanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR

Legegészségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzödésük eltávolítására s megővésére, mely által egy-uttal a foghuera is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilletteszappan. A bőrt finomítja és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kinézetét. Kivánatra mintadarabok ingyen adtnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megőszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Valódi minőségben kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerárban (Tisza-palota), S. Rochlitz Arthur gyógyszerárban, 1614r, 2144. Tamássy-féle ház.

Millenniumi kiállításon kitüntetve „Jó munkáért“

NYÁRI JÓZSEF és FIAI

Budapest,
VI. Podmaniczky-utca 45.

Debreczen,
Nagytemplom előtti tér, kereskedelmi
akadémia mellett.

Festésre és vegyimosásra

felvállalnak a legjutányosabb áron mindenféle szinehagyott férfi, női- és gyermekruhákat csipkét, szőnyeget és butorszöveteket, kézimunkákat, keztyűket és mindenféle függönyöket stb.

Női toilettek egészben és felbontva festetnek.

Férfi ruhák egészben festetnek.

Vegyileg mosva és tisztítva mindenféle ruha egészben felbontatlan állapotban lesz.

Festésünk színtartó és nem fog, vegyileg mosott és tisztított tárgyak a szövet minősége szerint megújítva azonnal használható állapotban adtnak vissza. Gyászra szánt ruhák haladéktalanul festetnek feketére. 471 10 -

Gyár Tiszafüred,

Nagyvárad,

Gyöngyös,

Eger,

főut. Orsolya-zárda mellett.

főtér

Dobó-tér.

Gyűjtőtelepek az ország több részében.

Csokonai nyomda és kiadó-részvénytársaság Debreczen Képző-piacz.

Ügyvédi és ev.ref.egyházi nyomtatványok

következő olcsó árszámítás mellett kaphatók:

Nyomatványszám	Alak	25 db	100 db	Nyomatványszám	Alak	25 db	100 db				
		db	db			db	db				
		krajczár				krajczár					
1	Adóslevél	0 1/4	iv	5	20	25	Törlési nyilatkozat	0 1/2	iv	10	40
2	Térvény	0 1/2	"	10	40	26	Költség jegyzék (fehér irodai papír)	0 1/2	"	15	50
3	Zálogolási és becsélesi jegyzőkönyv	0 1/4	"	20	75	27	Kötelezvény I.	0 1/2	"	10	40
4a)	Árverési jegyzőkönyv (külv.)	0 1/4	"	20	75	28	" II.	0 1/2	"	10	40
4b)	Árverési jegyzőkönyv (belv.)	0 1/4	"	20	75	29	Nyugta	0 1/2	"	10	40
5	Hirdetés elsőbbségi jog érvényesítése végett	0 1/2	"	10	40	30	Adóslevél	0 1/4	"	20	75
6	Biztosítási végrehajtási kérvény	0 1/4	"	20	75	31	Tanukihallgatási idézés	0 1/4	"	05	20
7a)	Tárgyalási jegyzőkönyv	0 1/4	"	20	75	32	Idézővény	0 1/4	"	05-20	
7b)	Tárgyalási jegyzőkönyv (közégbírói)	0 1/4	"	20	75	33	Szöbéli végrehajtási kérvény	0 1/2	"	10	40
8	Igénykereset, tulajdonjogi	0 1/4	"	20	75	34	Árverést elrendelő végzés	0 1/2	"	10	40
9	Sommás váltókereset	0 1/4	"	20	75	35	Végzés végrehajtás tárgyában	0 1/2	"	10	40
10	Sommás kereset (végzéssel)	0 1/4	"	20	75	36	Hirdetmény	0 1/2	"	10	40
11	Meghatalmazás	0 1/2	"	10	40	37	Marasztaló ítélet	0 1/2	"	10	40
12	Csődkereset	0 1/2	"	10	40	38	Jegyzőkönyv mezőrendőri kihágásról	0 1/4	"	20	75
13	Váltó-óvás (fehér irodai papíron)	0 1/4	"	30	100	39	Biztosítási jegyzőkönyv	0 1/4	"	20	75
14	Árverési hirdetés	0 1/2	"	10	40	40	Kereset-levél	0 1/4	"	20	75
15a)	Adásvevési szerződés	0 1/4	"	20	75	41	Kielégítési végrehajtási jegyzék	0 1/4	"	20	75
15b)	Adásvevési szerződés	0 1/4	"	20	75	42	Megkeresés idegen közs. bír. végreh.	0 1/2	"	10	40
16a)	Csere-szerződés	0 1/4	"	20	75	43	Panasz-jegyzőkönyv	0 1/4	"	20	75
16b)	Csere-szerződés	0 1/4	"	20	75	44	Tanu kihallgatási jegyzőkönyv	0 1/4	"	20	75
17	Rendelvény	0 1/2	"	10	40	45	Jegyzék a pénzbírságról	4 1/4	"	25	90
18	Árverést kitűző végzés	0 1/2	"	10	40	46	Mutató-könyv	4 1/4	"	25	90
19	Kézbesítési iv	0 1/4	"	05	20	47	Határidő-napló	4 1/4	"	25	90
20	Végrehajtási kérvény	0 1/4	"	20	75	48	Panaszkönyv	8 1/4	"	30	110
21	Hivatalos jelentés	0 1/4	"	10	40						
22a)	Árverési hirdetmény	0 1/2	"	10	40						
22b)	Árverési hirdetmény	0 1/4	"	10	40						
23	Tulajdonjog bekebelezése	0 1/4	"	20	75						
24	Zálogjog törli. beke. iránti kérv.	0 1/4	"	20	75						

Ev.ref.egyházi nyomtatványok.

Egyházi adófkönyv	100	iv	3,00
Gondnoki Napló bevétel D/a.m.	"	"	1,50
" " kiadás D/b.m.	"	"	1,50
Pénzbeli számadás E/a.minta	"	"	1,50
Terménybeli számadás	"	"	1,50
Adófkönyv c/minta	"	"	1,50
Egyházi adó-iv	100	drb	0,50
Esketési igazolvány	"	"	0,35
Keresztelési jegy	"	"	0,40

Raktáron nem lévő nyomtatványokat hasonló olcsó árban készítünk el.